

La Nit de Santa Llúcia vol renovar-se

El 12 de desembre es va celebrar la 42a Festa Literària de la Nit de Santa Llúcia, organitzada per Òmnium Cultural. Aquesta entitat vol escurçar el nombre de premis, espaiar-ne la itinerància i organitzar més activitats.

Un any més, Òmnium Cultural ha celebrat la Festa Literària de la Nit de Santa Llúcia, enguany la 42a i a Puigcerdà. Unes 975 persones van aplaudir amb decisió Maria Mercè Roca, l'escriptora que va guanyar el premi Sant Jordi amb l'obra *Cames de seda*. Maria Mercè Roca no va participar en el sopar, però va presentar-se al polisportiu de Puigcerdà –seu de l'acte– a rebre el guardó: 5 milions de pessetes i el prestigi del premi.

El Carles Riba, en l'apartat de poesia –el segon premi important de la Festa–, fou atorgat al poeta de Palma de Mallorca, Andreu Vidal, pel llibre *L'animal que no existeix*. Recollí el premi en nom del guanyador Antoni Miró, president de l'Obra Cultural Balear.

Aquests premis foren la culminació de la festa literària. Havia començat més de dues hores abans, i en el transcurs

Maria Mercè Roca va guanyar el Sant Jordi amb *Cames de seda*.

ARXIU

de l'esdeveniment s'havien fet diversos parlaments i atorgat deu premis més.

La taula presidencial era formada per Joaquim Xicoi, president del Parlament de Catalunya –que va cloure l'acte–; Joan Guitart, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Albert Vilalta, conseller de Medi Ambient; Joan Vallvé, comissari de Relacions Exteriors; el bisbe de la Seu d'Urgell i copríncep d'Andorra; i Francesc Rossell, batlle de Puigcerdà.

MOLTS PREMIS

El sopar va començar amb un brou de mandonguilles i galets. Just després d'aquest entrant, Sílvia Copulo –la conductora de l'acte– donava pas als primers premis Òmnium Cultural de ràdio i televisió. Foren per a la periodista Montserrat Minobis, pel seu programa a Ràdio 4 *Al pas de la tarda* i per a Rai-

Maria Mercè Roca: una història, una separació

Tenia catorze anys i vivia a Portbou, on havia nascut. Les primeres passes en el món de les lletres, les féu a través de les cartes que escrivia a un xicotet seu de Girona. Després, ja més gran, va començar a treballar en una oficina. Però no va oblidar la literatura: llegia molt i es divertia escrivint narracions curtes. Robava temps a la nit. Als bars sovint la veien amb un paper i un llapis, gargotejant a mà petites històries. Les narracions breus, sintètiques, gens descriptives i molt personals començaven a engruixir la seva carpeta.

Però no fou fins al 1985, quan comptava 26 anys i guanyà el premi Recull de Blanes amb el llibre *Veus de dones*, que es va començar a conèixer. Era Maria Mercè Roca. I el suplement de llibres del *Punt Diari* obria la secció amb una entrevista a aquesta "jove promesa", que encara no tenia cap obra publicada. Fou el punt d'inflexió, la plataforma de llançament que la portà a guanyar un premi darrere l'altre, a fer-se un prestigi entre els escriptors i crítics, a publicar en més de deu editorials diferents i a ser una de les es-

criptores més venudes del món literari en català.

Maria Mercè Roca havia començat escrivint narracions breus i manifestava públicament que no volia escriure novel·les. Fins i tot ho va estampar en el títol d'un dels seus contes: *No escriuré cap novel·la*, del llibre *Sort que hi ha l'horitzó*.

Però un dia es va dir "ara vull fer una novel·la", i va néixer *Els arbres vençuts* (1987). I va deixar l'oficina i va començar a fer classes de català. Les obres s'han anat succeint i publicant. La que ha tingut

més èxit i li ha donat més popularitat ha estat, sens dubte, *Temporada baixa* (1990).

Ara ha guanyat el premi Sant Jordi per la novel·la *Cames de seda*, una obra de caire psicològic que s'endinsa en els problemes de les separacions matrimonials. La protagonista, Adriana, és una dona de quaranta anys separada i amb una filla, que es torna a casar amb un home que ja té un fill. "És una dona autèntica que jo defensaré sempre", ha dit l'autora.

M.S

Andreu Vidal o l'animal que no existeix

Aquest mallorquí de 33 anys és poc conegut. Ni tan sols el trobem al *Qui és qui* (document on apareixen la majoria dels autors en llengua catalana que hagin publicat, com a mínim, una obra). I, tanmateix, ja al 1984 va guanyar el premi Ciutat de Palma amb el recull de poemes *Necròpsia*.

Es defineix com un autodidacte i considera que escriure poesia és un ofici innat, encara que econòmicament faci venir "ganes de riure". És per això que es guanya la vida fent de dibuixant tècnic a Palma de Mallorca.

No li agrada parlar d'ell mateix, ni tampoc del què i del perquè de la seva obra poètica. "Els poemes no tenen temàtica, o si més no és cada persona que l'ha de trobar. Les novel·les tenen un argument, els poemes no. I la poesia és per a ser llegida, no per a ser explicada".

I, malgrat la mandra que li fa parlar de la poesia que elabora, ens parla de dos mo-

Andreu Vidal va guanyar el Carles Riba de poesia per *L'animal que no existeix*.

ments diferenciats de la seva obra poètica.

D'una banda, hi ha una primera etapa que abraça els primers poemes, des dels anys 70 fins al 1980. "Són llibres primerencs, exercicis juve-

nils", explica. Dins aquesta etapa trobem *Nit de portes cremades* (1977), *Llibre de les virtuts* i *Exercicis de depoblació*, tots dos del 1979.

La segona època Andreu Vidal, la marca amb la publica-

ció de *Necròpsia* (1984). "Es un moment en què escric de manera més continuada i elaboro una poesia més madura". D'aquesta etapa ha publicat també *Els dies tranquils* (1988).

Obtenir el premi Carles Riba de poesia realment el va sorprendre: "Sí, no m'ho esperava, sobretot pels llibres que havien guanyat anteriorment el premi i que no tenen gaire a veure amb la meua poesia".

L'animal que no existeix -títol de l'obra premiada- té moltes referències per l'autor: "És el fragment d'un vers de Rilke dedicat a l'unicorn; també és un poema que vaig escriure a *Dies tranquils* dedicat a la Quimera". Però el sentit de la frase, l'entén així: "Quan un animal crea una obra s'inventa a si mateix". I aclareix, "l'autor no es correspon amb l'animal real; per tant és un animal que no existeix, perquè es va fer".

M. S.

mon, pel programa *Literal*, emès a TVE-Catalunya.

Després del trinxat de col d'hivern amb rosta sonaren pels micros nous guardonats. Els premis Rialles d'espectacle infantil foren per a Títelles Babi i Cesc Serrat; la revista *Time* va guanyar el Memorial Joan B. Cendrós de treballs periodístics publicats fora dels Països Catalans (dotat amb 1.000 ecus), pels articles *Homenatge a Barcelona* i *Carnaval*, pel paràgraf que deia: "...sobretot, però, a la gent del país no els digueu espanyols".

Altres premis concedits al llarg de la nit foren: el Joan Profitós, d'assaig pedagògic, se l'endugué Joan Carles Mèlich pel text *Les metamorfosis de l'educació*; Ezequiel Gort va obtenir el premi Ro-

ger de Belfort, de monografies històriques; el Lola Anglada de contes breus per a joves fou per a Andreu Sotorra per *Nyatiti, la filla del clan*; i el Folch i Torres de novel·la per a nois i noies, se l'endugué Enric Bayé per *Quin patarrabum*.

I mentre els cambreners retiraven les restes del tiró amb naps de Cerdanya es concedien tres premis més: el Joan Maragall sobre ètica, humanisme i cristianisme que guanyà Francesc Torralba amb *Ètica del perdó*; el de teatre breu fou per a Aleix Puiggalí per *Abans de les vespres*; i el premi de biografia i estudis històrics, que atorga el Congrés de Cultura Catalana, el rebé Agustí Colomines per l'obra titulada *Descentralització política i*

modernització econòmica.

REFORMES

Malgrat l'excés de premis, la festa va ser àgil. Tanmateix, el president d'Omnium Cultural, Josep Millàs, manifestà que amb vista als anys vinents cal millorar una sèrie d'aspectes de la festa literària, un dels quals és el nombre de guardons. Segons Millàs, hi ha un excés de premis. "Per exemple el moviment Rialles de Catalunya en dona dos, i no pot ser. També hem pensat que el premi de teatre breu s'ha de convertir en l'antic premi Josep M. de Segarra que es concedia fa vint anys".

Josep Millàs va manifestar, igualment, en el discurs que iniciava la Nit de Santa Llúcia, que a partir de l'any que

ve el caràcter itinerant de l'acte s'espaiarà més. Un any a Barcelona i un altre a comarques: "Intentarem, a partir de la propera edició, potenciar la Festa i, en aquesta línia, una de les possibles decisions serà renunciar, en part, al seu caràcter itinerant. Respectarem, malgrat tot, la itinerància ja que allà on va la Festa es crea un focus d'intel·lectualitat i representa un important factor de mobilització i de presa de consciència".

Finalment, Millàs comentà que també volen que la Festa Literària millori en nombre i qualitat d'activitats, activitats que, a més a més, s'aniran efectuant al llarg de tota la setmana la setmana.

Montse Serra